

Mes organs – mia decisiun, propri?

DAD ANDREA L. RASSEL

Dapi ils 13 d'avrigl èn da vesair en tut la Svizra ils novs placats da l'Uffizi federal da sanadad publica concernent la promozion da la voluntad da donar organs. Il slogans èn «Jau sai tge che jau vi» u era «Jau decidel sez». Parallel mussa la televisiun svizra in spot sin tut sias chadainas. Il spot mussa, tenor l'Uffizi federal in extract representativ da la populaziun svizra, sco per exaimpel en ina zona da pedun bain frequentada. Insaquants dals passants han sa decidi per ina donaziun, auters èn encounter che lur organs servan ad insatgi autre suenter la mort e terzs n'hant na-gin'opiniun en connex cun quest tema.

Veglia problematica

Ils davos trenta onns èn las pussaivladads en connex cun la transplantaziun d'organs creschidas signifiantamain. Bleras malatias e malfunciuns d'organs san vegnir guardidas. La gronda part da la populaziun en Svizra vesa avantagegs da la metoda da transplantaziuns d'organs e na metta ella betg en du-monda. Però malgrad las meglras pussaivladads e

l'acceptanza generala han las clinicas da sbatter cun in grond problem. La du-monda per organs crescha bler pli fitg che l'offerta. Campagnas sco quella da l'Uffizi federal da sanadad publica vulan appellar al singul da far il bain e da sa decider da daventar donaturA d'organs. L'argumen-taziun è pia d'ina qualitat plitost moral; il success deplorablament plitost modest.

Novas schliaziuns

Sch'ils inserats, ils placats sed ils spots na portan betg il progress giavischà, pudess'ins ponderar schliaziun alternativas. Ina fiss d'intercurrir sch'il slogan central «Mes organs – mia decisiun» cunstettia propri. Uss pretenda il sistem ina decisiun positiva ed activa da daventar donatur d'organs dal singul individu. I è da quintar ch'ina gronda

part dals Svizzers e las Svizras n'èn betg da principi encounter da davendar do-natur, mo ch'els pon e vu-lan betg vegnir activs sez. In augment significant dal dumber da donaturs d'organs pudess per franc ve-gnir cuntanschì cun midar il sistem fundamentalmain e da pretendar dal singul da sa decider activamain encounter la donaziun d'organs. Mintga maiorenA en Svizra fiss alura da prinzipi donaturA d'organs e mo cun ina declaraziun explicita da na betg vulair donar ils ses organs vegn el u ella deliberada da questa obli-gaziun.

In'autra metoda d'aug-mentar il dumber da donaturAs pudess sa basar sin stimulaziun plitost che sin obligaziun. Ins pudess dar a personas ch'en prontas da donar lur organs condizioni spezialas. Per exempl ina reducziun dals custs per l'assicuranza da mala-sauns u era in tractament favurisà sch'els sezs han da basegns ina transplantaziun d'organs.

En mintga cas è da faci-litar il process da da-vendar donaturA d'organs e da minimalisar ils obsta-chels birocratics perquai che mintga organ donà po salvar ina vita.